

javne službe ptuj

SLOVARČEK BESED

**ZA LAŽJE RAZUMEVANJE POJMOV NA PODROČJU RAVNANJA Z
ODPADKI**

NAJPOGOSTEJE UPORABLJENE KRATICE NA PODROČJU RAVNANJA Z ODPADKI

MKO - mešani komunalni odpadki

BIO - biološki odpadki

OE – odpadna embalaža

OEEO - odpadne električna in elektronska oprema

NO - Nevarni odpadki

LZF - Ločeni zbrane frakcije

GJS - Gospodarska javna služba

ZC - Zbirni center

CERO - Center za ravnanje z odpadki

ZAKONODAJA

1. DRŽAVNI PREDPIS

Zakon o varstvu okolja

Pravilniki

Uredbe

Sklepi

2. PREDPISI LOKALNIH SKUPNOSTI

Odloki

Sklepi

ODPADEK

Odpadek je določena snov ali predmet, ko ga povzročitelj ali druga oseba, ki ima snov ali predmet v posesti, zavrže, namerava ali mora zavreči.

HIERARHIJA RAVNANJA Z ODPADKI

Po Evropski direktivi je določena 5 - stopenjska hierarhija ravnanja z odpadki, s čimer se uveljavlja pristop k obravnavi odpadkov, ki naj bi se v čim večji meri ponovno uporabilo.

Prednosti si sledijo v vrstnem redu:

1. Preprečevanje nastajanja
2. Priprava na ponovno uporabo
3. Recikliranje
4. Drugi postopki predelave
5. Odstranjevanje

PREPREČEVANJE ODPADKOV

Najboljši odpadek je tisti odpadek, ki ga ni. Zato je pomembno, da skušamo preprečiti njihovo nastajanje. To lahko naredimo že z majhnimi spremembami v vsakdanjem življenju.

Zmerno nakupujemo, zavračamo nakup vrečk...

PREPUŠČANJE ODPADKOV

Prepuščanje odpadkov je oddaja odpadkov v nadaljnje ravnanje brez evidenčnega lista, kadar je dovoljeno na podlagi posebnega predpisa, ki ureja ravnanje z določeno vrsto odpadkov.

FRAKCIJE KOMUNALNIH ODPADKOV

So vse skupine komunalnih odpadkov, ki se pri ravnanju s komunalnimi odpadki pojavijo in so osnova za sistem krožnega gospodarstva.

ZBIRNO MESTO

Zbirno mesto je zasebna površina ali zasebni prostor povzročitelja, kjer ima nameščene le tipizirane zabojnike, posode ali vreče za zbiranje mešanih komunalnih odpadkov, bioloških odpadkov in mešane embalaže v času njihovega prevzema.

GOSPODARSKA JAVNA SLUŽBA

Z gospodarskimi javnimi službami država oz. lokalna skupnost zagotavlja zadovoljevanje skupnih javnih potreb svojih državljanov oz. občanom. Lokalne gospodarske javne službe so obvezne in izbirne. Določene so z zakonom.

KROŽNO GOSPODARSTVO

Ali krožno gospodarjenje je celovit sistem zagotavljanja trajnostnega ravnanja z materialnimi in energetske viri. Je mnogo širši pojem kor ravnanje z odpadki, saj se neposredno veže na gospodarstvo v smislu trajnostnega razvoja predelovalne industrije za zagotavljanje potreb končnih proizvajalcev. S sistemom krožnega gospodarstva se aktivno vključujemo v celovit sistem zagotavljanja racionalnih materialnih tokov gospodarstva, z namenom proizvodnje le tistih dobrin, ki jih človeštvo nujno potrebuje.

MASNI TOK ODPADKOV

Pred nedavnim so se zbrani odpadki neposredno odlagali na odlagališču. Tako je bil masni tok odpadkov preprost – vse je pristalo na odlagališču. Z razvojem ravnanja z odpadki in prehodom na krožno gospodarstvo je masni tok vse bolj zahteven. Masni tok opisuje razvejanost poti zbranih odpadkov preko vseh točk celovitega ravnanja z odpadki (zbiranje, sortiranje, predelava, odstranjevanje) za pridobivanje sekundarnih surovin.

MEŠANI KOMUNALNI ODPADKI

So ostali odpadki, ki jih ne moremo ločiti v nobeno od LZF in se ne morejo ponovno uporabiti. Ti odpadki se odlagajo v črno posodo.

BIOLOŠKI ODPADKI

Je odpadki, ki se lahko aerobno ali anaerobno razgradi. Odpadkov živalskega izvora (meso, kosti in mestne izdelke) ne zbiramo med biološkimi odpadki. Ločeno se zbirajo kuhinjski odpadki in odpadki iz restavracij t. i. pomije.

KOMPOSTIRANJE

Kompostiranje je naravni proces, je okolju prijazna predelava biološko razgradljivih odpadkov. Je enak proces, kot je nastanek humusa v naravi, ki nastaja iz odmrlih rastlin in živali. Pod vplivom delovanja mikroorganizmov in v prisotnosti kisika. V komunalnih odpadkih je več kot 30 % biološko razgradljivih odpadkov, ki jih je mogoče kompostirati. Ko te odpadke predelamo v kompost se cikel zaključí. Tako pomagamo naravi in preprečujemo onesnaževanje okolja.

KOSOVNI ODPADKI

So odpadki večjih dimenzij, ki zaradi svoje velikosti, oblike ali teže niso primerni za prepuščanje v zabojnikih, posodah ali vrečah za odpadke. Med nje sodijo sanitarna oprema, pohištvo in oblazinjeno pohištvo, igrala, vrtna oprema, kolesa, večji kosi športne opreme in podobno. Kosovni odpadki se oddajo na zbirni center, uredi z individualnim odvozom iz strani podjetja ali se odda v času akcij.

NEVARNI ODPADKI

So odpadki, ki kažejo eno ali več nevarnih lastnosti (oksidativnost, eksplozivnost, vnetljivost, jedkost, strupenost. Zahteva se za posebno pazljivost. Nevarni se oddajajo na zbirni center ali v posebnih akcijah nevarnih odpadkov.

ODPADNA ELEKTRIČNA IN ELEKTRONSKA OPREMA (OEEO)

Je vsaka naprava, ki za svoje delovanje ali podporo delovanju potrebuje električni tok, ne glede na vir električnega toka, ne glede na vir električnega toka. V to skupino spadajo:

- veliki gospodinjski aparati (pralni stroj, štedilnik,...),
- aparati za hlajenje in zamrzovanje (hladilniki, zamrzovalniki, klimatske naprave,...),
- mali gospodinjski aparati (televizorji, monitorji, navigacijske naprave,...),
- drobna oprema (tranzistorji, igrače, medicinski pripomočki,...),
- svetila, polnjena s plinom (žarnice, varčne žarnice,...).

ODPADNA EMBALAŽA (OE)

To so vsi izdelki iz katerega koli materiala, namenjeni temu, da blago – ne glede na to, ali gre za surovine ali izdelke – obdajajo ali držijo skupaj zaradi hranjenja ali varovanja, dela z njimi, njegove dostave ali predstavitve na poti od proizvajalca – embalerja do končnega uporabnika.

PREMIČNA ZBIRALNICA NEVARNIH ODPADKOV

Premična zbiralnica nevarnih frakcij je ustrezno urejen premični kontejner ali ustrezno urejeno tovorno vozilo, opremljeno za ločeno zbiranje nevarnih frakcij, ki s postanki po določenem urniku na naseljenih območjih omogoča, da povzročitelji komunalnih odpadkov izvajalcu javne službe nevarnih frakcij oddajajo.

ZBIRNI CENTER (ZC)

Je pokrit ali nepokrit prostor, urejen in opremljen za ločeno zbiranje in začasno hranjenje vseh vrst ločenih frakcij, kjer povzročitelji komunalnih odpadkov iz širše okolice izvajalcu javne službe prepuščajo te frakcije in kosovne odpadke. Zbirni center je lahko urejen tudi kot zbiralnica nevarnih frakcij.

Vaš zbiralec odpadkov

javne službe **ptuj**

VIR INFORMACIJ:

- <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/121864>
- <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV6416>
- [Gospodarno z viri za sonaravni razvoj Slovenije, Strokovni posvet 2016](#)